

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-35804503-622.02-357086
Konu : 6331 sayılı Kanun Kapsamında Verilen
Sağlık Raporları

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Sağlık Bakanlığının (Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü) E-23642684-010.99-238390982 sayılı yazısı.

İş sağlığı ve güvenliğinin önemi ve konunun müstakil bir kanunda etraflıca düzenlenmesi adına 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30/6/2012 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun, işverenin yükümlülüklerini iş sağlığı ve güvenliği için gerekli her türlü önlemleri alma zorunluluğu, önlemlerin uygulanması açısından denetleme, çalışana yaptığı iş ve çalışma riskleri hususunda gerekli eğitimi verme, işyerindeki olası risklere yönelik genel bir değerlendirme raporu hazırlama, çalışanların sağlıklarına yönelik gözetim yapma, işyerinde meydana gelen kazaları bildirme ve bu kazaların kaydını tutma ve diğer yükümlülükler ile çalışma alanında iş sağlığı ve güvenliği konusunda örgütlenmeyi sağlama şeklinde sıralamıştır. Sağlık gözetimi yükümlülüğü ise Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekliyle düzenlenmiştir:

"Sağlık gözetimi

MADDE 15 – 1) İşveren;

a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.

b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:

1) İşe girişlerinde.

2) İş değişikliğinde.

3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.

4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

(3) Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir. Raporlara itirazlar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hakem hastanelere yapılır, verilen kararlar kesindir.

(4) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

(5) Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından sağlık bilgileri gizli tutulur."

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BA94A465-56B3-4FB3-88E2-2981983586B3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Bilgi için:Hüseyin BOZKURT

+90 (312) 296 60 00

Uzman Yardımcısı

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

Telefon No:(312) 296 55 70

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

Bu maddenin üçüncü fıkrasına göre işyerlerinde sağlık gözetimi ve sağlık raporu asıl olarak ancak ve ancak işyeri hekimi tarafından düzenlenebilecektir. Aynı fıkrada özel sektör için asıl düzenleme olan sağlık raporunun işyeri hekimi tarafından düzenlenmesi durumundan ayrıca istisna hükmü olarak 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde sağlık raporu, kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabileceği düzenleme altına alınmıştır. Maddeden de açıkça anlaşılacağı üzere, 31/12/2024 tarihine kadar kamu hariç olmak üzere **az tehlikeli sınıfta yer alan elli veya üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacak kişilerin aile hekimi veya kamu sağlık hizmet sunucularından sağlık raporu alması uygun olmadığı gibi kanuna da aykırıdır.** Bu durum istisnai olarak kamu açısından değerlendirildiğinde ise Kanunun "Yürürlük" başlıklı 38 inci maddesine göre kamu kurumlarında işyeri hekimi görevlendirme zorunluluğu 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 71 inci maddesi ile 31/12/2024 tarihine ötelenmiştir. Bu sebeple kamu kurumlarında tehlike sınıfından bağımsız olarak 50'den az ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi çalışanı bulunan kamu kurumları anılan tarihe kadar sağlık raporunu kamu sağlık hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alabilirler.

Sağlık gözetimi başlıklı 15 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine zikredildiği üzere **işveren**, çalışanların sağlık muayenelerinin işe girişlerde, iş değişikliklerinde, iş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde ve işin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla yapılmasını sağlamak zorundadır. Yine Kanunda işveren ise "**çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar**" şeklinde tanımlanmıştır. Bu hükümle birlikte Kanunun "sağlık raporlarının işyeri hekimlerinden alınacağı" hükmünden anlaşılması gereken bir diğer husus da sağlık raporlarının alınabilmesi için kişilerin öncelikle işverenler tarafından sigorta girişlerinin yapılmasıdır. Bir kişinin çalışan hüviyetini haiz olması ancak o kişinin ilgili işyerinden sigorta girişinin yapılmış olmasına bağlıdır. Bu sebeple sigorta girişi olmaksızın işe giriş muayenesi gerçekleştirilemez ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4'üncü fıkrası hükmü gereği sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz. Sigorta girişi sonrası yapılacak olan işe giriş muayenesinde işe sağlık yönünden uygun olmadığı sonucuna varılan çalışan için işten çıkarma taraflarca yapılan iş sözleşmesine deneme kaydı konulması suretiyle gerçekleştirilebilir.

Yukarıdaki paragrafta yer alan genel hükümle birlikte Kanunun "Kapsam ve istisnalar" başlıklı 2 nci maddesinde belirtildiği üzere kanun hükümleri kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, **çırak ve stajyerler** de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır. Yasa koyucu madde metninde çırak ve stajyerlerin çalışan tanımını içerisinde yer aldığı açıkça belirtmiştir. Buna göre kişi adına ödenen sigortaların işveren tarafından ödenip ödenmediğinden bağımsız olarak kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın işyerlerinde istihdam edilen (çırak, stajyer, kursiyer vb.) kişilerin sağlık gözetimleri de fiilen çalışmanın gerçekleştirildiği işyeri işvereni tarafından ifa edilecektir.

20/7/2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sağlık gözetimi ile ilgili olan (c) bendi aşağıdaki gibidir:

"...

c) Sağlık gözetimi;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BA94A465-56B3-4FB3-88E2-2981983586B3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYYALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Bilgi için:Hüseyin BOZKURT

+90 (312) 296 60 00

Uzman Yardımcısı

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

Telefon No:(312) 296 55 70

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

1) Sağlık gözetimi kapsamında yapılacak işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler ile ilgili olarak çalışanları bilgilendirmek ve onların rızasını almak.

2) Gece postaları da dâhil olmak üzere çalışanların sağlık gözetimini yapmak.

3) Çalışanın kişisel özellikleri, işyerinin tehlike sınıfı ve işin niteliği öncelikli olarak göz önünde bulundurularak uluslararası standartlar ile işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları doğrultusunda; az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç beş yılda bir, tehlikeli sınıftaki işlerde en geç üç yılda bir, çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç yılda bir, özel politika gerektiren grupta yer alanlardan çocuk, genç ve gebe çalışanlar için en geç altı ayda bir defa olmak üzere periyodik muayene tekrarlanır. Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

4) **Çalışanların yapacakları işe uygun olduklarını belirten işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi ile gerekli tetkiklerin sonuçlarını EK-2'de verilen örneğe uygun olarak düzenlemek ve işyerinde muhafaza etmek."**

6331 sayılı Kanununun 15 inci maddesi ile bu maddeye ilişkin uygulamanın izah edildiği Yönetmeliğin 9 uncu maddesi birlikte incelendiğinde işe girişte ve işin devamı süresince çalışanın yapılan işe uygun olup olmadığının belirlenmesi işyeri hekiminin görevi olarak sayılmış ve bu göreve uygun olarak mezkûr Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan "İşe giriş/Periyodik muayene formu"nun doldurulması zorunlu kılınmıştır. Bu sebeple işyeri hekimleri, işe giriş/periyodik muayene formunu Yönetmelikte yer alan Ek-2 formuna uygun şekilde doldurmaktadır. Kanununun istisnai hükmü uyarınca işyeri hekimi görevlendirme zorunluluğu bulunmayan işyerleri için kamu sağlık hizmet sunucuları veya aile hekimleri tarafından Ek-2 formunun doldurulması, çalışanın sağlık açısından işe uygun olup olmadığının anlaşılması adına yasal bir zorunluluktur. /Anılan sebeple formun hususiyet arz eden bir diğer tarafı "Kanaat ve Sonuç" kısmıdır. Bu kısımda işyeri hekimi veya işyeri hekimi görevlendirme zorunluluğu olmayan işyerlerindeki çalışanlar için rapor düzenleyen diğer hekimler, çalışanlar için düzenlenecek raporda çalışanın sağlığının yapacağı işe uygunluğunu belirtir değerlendirmelerde bulunmalıdır. İşyeri hekimi görevlendirme zorunluluğu olmayan işyerleri açısından ise söz konusu değerlendirmeyi aile hekimleri ya da kamu sağlık hizmet sunucuları yapacaklardır.

Gereğini ve bilgilerini arz/rica ederim.

Prof. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: Sağlık Bakanlığından Alınan Yazının Örneği (2 Sayfa)

Dağıtım:

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne
TOBB TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİNE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BA94A465-56B3-4FB3-88E2-2981983586B3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Bilgi için:Hüseyin BOZKURT

+90 (312) 296 60 00

Uzman Yardımcısı

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

Telefon No:(312) 296 55 70

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKARLARI
KONFEDERASYONUNA

Kavaklıdere, Tunus Cd. No:4, 06680

Çankaya/Ankara ANKARA

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonuna
Söğütözü Mahallesi Söğütözü Caddesi Koç Kuleleri

No: 2 A Blok Kat: 28 ÇANKAYA / ANKARA

Türk Tabipler Birliği. Merkez Konseyiye

Maltepe Mah. Şehit Danış Tunalıgil Sok. No:2

Çankaya ANKARA

Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonuna

MEŞRUTİYET MAH. ATATÜRK BULVARI

ANKARA ÇANKAYA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BA94A465-56B3-4FB3-88E2-2981983586B3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

+90 (312) 296 60 00

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hüseyin BOZKURT

Uzman Yardımcısı

Telefon No:(312) 296 55 70

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Ek

Sayı : E-23642684-010.99-238390982
Konu : İş Kanunu Kapsamındaki Sağlık Raporları

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINA
(İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

İlgi : 09.02.2024 tarihli ve E-35804503-570-340104 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda özetle; Durum bildirir sağlık kurulu raporlarında mülga mevzuatta yer alan ibarelerden "Ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmayacağına" dair kararların verildiği belirtilmektedir. 6631 sayılı Kanun'un 15. maddesi işaret edilerek düzenlenecek raporlarda "çalışanın yapacağı işe uygunluğunun belirtilmesi" şeklinde yürürlükte bulunan mevzuata uygun değerlendirmelerde bulunularak mülga mevzuat ifadelerine yer verilmemesi gerektiğine dair bilgilendirme ve hatırlatma yapılması istenmektedir.

6631 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile düzenlenen hükümler ışığında Bakanlığımız e-rapor uygulamasında yazılım iş kuralları geliştirilmiş ve mevzuatla uyumlu hale getirilmiştir. Sağlık hizmet sunucuları tarafından verilen durum bildirir sağlık kurulu raporları e-izmalı olması gerekmekte olup Bakanlığımız erapor.saglik.gov.tr/dogrulamaservisi adresinden kullanıcı adı ve şifre gereksizsin ibraz edilen rapor üzerindeki kimlik numarası ve rapor numarası ile doğrulanması mümkündür. Mülga mevzuatın ibarelerine yer verilen raporların kurumlarca sağlık hizmet sunucusuna iade edilerek meri mevzuata uygun düzenlenmesinin istenmesinde engel olmadığı gibi sağlık hizmet sunucuları tarafından ıslak imzalı verilen raporların işleme esas kabul edilmemesi gerekmektedir.

İlgi yazınızda "çalışanın yapacağı işe uygunluğunun belirtilmesine" dair raporda ibarelerin yer alması istenmektedir. Hangi iş koluna bağlı hangi mesleğin görevini yerine getirmesine esas sağlık şartları meri mevzuatta yer almadığı sürece sağlık kurullarınca mevzuat dayanağı olmaksızın sağlık kurulu raporlarına özel ibare yazılması mümkün olmadığı değerlendirilmiştir. Anılan Kanun'un "işverenin yükümlülükleri" başlıklı dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde ise "işverenin çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alacağı" hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm gereği işveren idareleri tarafından verilmesi gereken iş koluna uygunluk kararının sağlık raporu marifetiyle yerine getirilmesi sağlık kurullarına mevzuat dayanağı olmayan idari karar sorumluluğu yüklemektedir.

Yetkili sağlık hizmet sunucularımız sağlık raporları başvurusu alırken hizmeti talep edenlerin genel mahiyette "ağır işlerde çalışır/çalışamaz" kararı için ısrarlı davrandığı, rapora işlem yapan işverenler tarafından ilgi yazınızda da belirtildiği üzere mülga mevzuatın hükmünün yazılması istendiği bilinmekle birlikte bu şekilde rapor düzenlenmediğinde işverenler ve personel adayları sağlık hizmet sunucularımıza baskıda bulunabilmektedirler. Sürecin paydaşı olan tüm sektör işverenlerine Bakanlığımızca "ağır işlerde çalışır/çalışamaz" şeklinde rapor talep edilmesinin mevzuata uygun olmadığına hatırlatılması sağlık hizmet sunucularımıza olan baskıyı azaltacaktır.

Bu minvalde uygulamada birliğin sağlanması amacıyla Bakanlığımızca yapılacak duyuruya esas 6631 sayılı Kanun kapsamında verilecek raporlarda; İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge doğrulama kodu: 95E31B1D-A5B3-4A8A-8407-C70BB1969B1A

Belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bilkent Yerleşkesi Üniversiteler Mahallesi Şehit Mehmet Bayraktar Caddesi No:9
Çankaya/ANKARA 06800
Telefon No: (0 312) 458 50 03 Faks No : (0 312) 585 15 65
e-Posta: shgm.sosyalguvenlik@saglik.gov.tr İnternet Adresi:
<https://shgmsgudb.saglik.gov.tr/>
Kep Adresi: sb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kenan ÇAĞLIN
Sağlık Uzmanı
Telefon No: 03124717807

eki EK-1 İşyeri Tehlike Sınıfları Listesine göre durum bildirir sağlık raporlarının karar hanelerinin ' işlerde çalışır / tehlikeli işlerde çalışır /çok tehlikeli işlerde çalışır.' şeklinde yazılması gerektiği ayı ibare yazılmasının uygun olmadığı mütalaa edilmiştir.

Ekli
zel

Bakanlığımız mütalası ile birlikte sektör paydaşlarına anılan ibareler kapsamında rapor talep edilmesine dair duyuru yapıp yapılmayacağı değerlendirilmesi ve görüşlerinizin bildirilmesi halinde yetkili sağlık hizmet sunucularına duyurunun yapılacağı hususunda;

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. İhsan ATEŞ
Bakan a.
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge doğrulama kodu: 95E31B1D-A5B3-4A8A-8407-C70BB1969B1A

Belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bilkent Yerleşkesi Üniversiteler Mahallesi Şehit Mehmet Bayraktar Caddesi No:9
Çankaya/ANKARA 06800
Telefon No: (0 312) 458 50 03 Faks No : (0 312) 585 15 65
e-Posta: shgm.sosyalguvenlik@saglik.gov.tr İnternet Adresi:
<https://shgmsgudb.saglik.gov.tr/>
Kep Adresi: sb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kenan ÇAĞLIN
Sağlık Uzmanı
Telefon No: 03124717807

